

Sygn. akt II Ca 521/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc**

Sędziowie: **SO Magdalena Bajor-Nadolska**

SO Marek Boniecki (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2013 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko A. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Busku - Zdroju

z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. I C 417/12

zmienia zaskarżony wyrok w całości i oddala powództwo; nie obciąża powódki kosztami procesu.

II Ca 521/13

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 10 września 2013 r.

Powódka A. M. w pozwie skierowanym przeciwko A. S. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kwoty 2355 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem zwrotu ceny mebli oraz kosztów ich transportu, w związku z odstąpieniem przez powódkę jako kupującą od zawartej na odległość umowy sprzedaży.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że odstąpienie od umowy sprzedaży było bezskuteczne, albowiem regulamin sklepu pozwanej wyłączał możliwość zwrotu mebli, wykonanych na indywidualne zamówienie powódki.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2155 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2011 r., oddalił powództwo w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu i rygorze natychmiastowej wykonalności.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z którego wynika, że w dniu 15 marca 2010 r. powódka zamówiła telefonicznie u pozwanej prowadzącej Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo Produkcyjne (...) w K. meble pokojowe, w skład których wchodziło: łóżko, szafa, nastawka szafy, szafka nocna - wszystko w kolorze bielony olej. Powyższego zamówienia powódka dokonała w oparciu o ofertę sklepu internetowego pozwanej. Za zamówione meble powódka zapłaciła kwotę 2355 zł, z czego 200 zł tytułem transportu mebli. Suma ta zawierała dopłatę za kolor oraz za półki w szafie. Pozwana potwierdziła powódce przyjęcie zamówienia, a następnie dostarczyła powódce meble. W dniu 23 marca 2010 r. powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy zawartej na odległość bez podania przyczyny i zażądała zwrotu spełnionego przez siebie świadczenia pieniężnego. W odpowiedzi na pismo powódki pozwana poinformowała powódkę, że nie przysługuje jej prawo zwrotu zakupionych mebli, gdyż w zamówieniu na życzenie powódki zostały wprowadzone zmiany w postaci wykonania szafy z półkami, nóg w kształcie kwadratu, frontu „mydelka”, za co doliczona została dopłata w wysokości 10%, a dodatkowo meble zostały wybarwione na niestandardowy kolor – bielony olej, za co również doliczona została dopłata w wysokości 10%. Powódka po otrzymaniu negatywnej odpowiedzi od pozwanej co do możliwości zwrotu mebli zwróciła się o interwencję do Powiatowego Rzecznika Konsumentów w O.. W wyniku kolejnych wystąpień Rzecznika skierowanych do pozwanej ta ostatnia zgodziła się przyjąć meble, jednak ostatecznie wskazała, że długotrwały okres przechowywania mebli spowodował, że straciły one swoje właściwości, ponieważ drewno „zestarzało się”, przez co stało się ciemniejsze.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Rejonowy po dokonaniu analizy przepisów art. 7 ust. 1, art. 10 ust. 3 pkt 4 i art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm. – dalej: Ustawa), doszedł do przekonania, że powódka miała prawo odstąpienia od umowy sprzedaży zawartej na odległość bez podania przyczyny, albowiem wbrew twierdzeniom strony pozwanej było to zamówienie standardowe w ramach typowej oferty sklepu internetowego. Zdaniem Sądu pierwszej instancji pozwana nie wykazała stosownie do art. 6 k.c., by zamówione przez powódkę meble miały charakter zamówienia indywidualnego, bądź niestandardowego. Zarówno wybrany kolor, jak i wprowadzone modyfikacje były dostępne w standardowej ofercie. Nie było przy tym wyraźnego zaznaczenia, jak wymagał tego regulamin, by wybór koloru, wnętrza szafy, sposobu wykończenia lub rodzaju frontu miał charakter zamówienia indywidualnego. Sąd zauważył również, że wniosek powyższy potwierdza późniejsza zmiana regulaminu sklepu, w którym wyraźnie zdefiniowano pojęcie zamówienia specjalnego. Za niezasadne uznano natomiast żądanie w zakresie zwrotu kosztów transportu.

Wyrok powyższy w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu zaskarżyła apelacją pozwana, zarzucając: 1) naruszenie prawa materialnego, a w szczególności: a) art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2000 roku, Nr 22, poz. 271 ze zm.) przez błędną jego wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym uznaniu, że strona pozwana zaniechała w wydanym regulaminie wskazania przypadków wyłączających możliwość zwrotu towaru w sposób nie budzący wątpliwości, w sytuacji gdy pozwana obowiązek ten wypełniła; b) art. 10 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy przez błędną jego wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu, że zamówione przez powódkę meble nie miały właściwości określonych przez konsumenta a było to standardowe zamówienie w ramach typowej oferty sklepu internetowego pozwanej, pomimo że uznanie to pozostaje w zasadniczej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie i uznanym przez sąd za wiarygodny, materiałem dowodowym; 2) naruszenie przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, a szczególności: a) art. 229 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie, a przez to uznanie że strona pozwana nie udowodniła, że wybór koloru mebli przez powódkę – olej bielony oznaczony dwoma gwiazdkami miał charakter zamówienia indywidualnego, o którym mowa w pkt 3 ówczesnego regulaminu pozwanej, gdy okoliczność ta nie wymagała dowodzenia jako wynikająca wprost z treści załączonego do pozwu pisma powódki do Rzecznika Praw Konsumentów w O., gdzie powódka wprost potwierdziła (przyznała), że dwie gwiazdki przy kolorze olej bielony oznaczają, że wg ówczesnego regulaminu pozwanej był to kolor niestandardowy – okoliczność ta zatem, jako niesporna pomiędzy stronami od samego początku nie tylko nie wymagała dowodzenia, a nadto potwierdza właściwe zrozumienie przez powódkę ówczesnego regulaminu pozwanej – jego jasne brzmienie

i wyraźne zaznaczenie, że wybór koloru niestandardowego (oznaczonego dwiema gwiazdkami) jest wykonywany na zamówienie indywidualne, w związku z czym wyrób taki w świetle regulaminu nie podlegał zwrotowi; b) art. 231 k.p.c. poprzez wyciągnięcie całkowicie dowolnych i nieuprawnionych wniosków (domniemań faktycznych) z faktu zmiany przez stronę pozwaną regulaminu jej sklepu, zwłaszcza, że zmiana obejmowała większość zapisów dotychczasowego regulaminu, a przez to miała charakter kompleksowy, a nie wybiórczy, jak sugeruje Sąd Rejonowy, a wprowadzenie definicji zamówienia specjalnego miało charakter stricte porządkujący; c) art. 233 §1 k.p.c. poprzez nierozważenie w sposób wszechstronny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności całkowite pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności, wynikających z załączonych do pozwu przez powódkę pism, którym Sąd dał wiarę, a z których jednoznacznie wynika, że kolor olej bielony ma oznaczenie koloru niestandardowego; art. 328 §2 k.p.c. poprzez pominięcie w ustaleniach faktycznych pisemnych motywów orzeczenia istotnych dla sprawy okoliczności, a to oznaczenia dwiema gwiazdkami koloru niestandardowego, jakim był wybrany przez powódkę kolor olej bielony, pomimo że okoliczność ta wynika wprost z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, które de facto w rozpoznawanej sprawie pozostawały poza sporem.

Istotę rozstrzygnięcia i jednocześnie istotę apelacji powoda stanowiło ustalenie skutków dokonanego przez powódkę oświadczenia woli z 23 marca 2010 r. o odstąpieniu od umowy, a ściślej, czy odstąpienie to dotyczyło umowy, której przedmiotem były meble o charakterze standardowym, jak przyjął Sąd I instancji, czy też meble miały charakter zamówienia indywidualnego, jak wywodziła w apelacji powódka.

W ocenie Sądu Okręgowego zamówione przez powódkę meble w kolorze olej bielony miały charakter zamówienia indywidualnego, o którym mowa w obowiązującym wówczas regulaminie sklepu pozwanej. Zgodnie z punktem 3. ustępu regulaminu dotyczącego reklamacji i zwrotów, zwrotowi nie podlegają wyroby, przy których zaznaczone jest, iż są wykonywane na zamówienie indywidualne (np. kolor niestandardowy) oraz w których na życzenie klienta dokonano jakichkolwiek zmian (k. 63). Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji indywidualny charakter złożonego przez powódkę zamówienia potwierdza przedłożony przez pozwaną wydruk strony internetowej sklepu pozwanej, gdzie kolor olej bielony jest oznaczony dwiema gwiazdkami, właściwymi dla oznaczenia koloru niestandardowego (k. 173-177). Jak słusznie wskazuje skarżący okoliczność ta nie wymagała dowodzenia, gdyż powódka w piśmie do Rzecznika Praw Konsumentów w O., w punkcie c), potwierdziła, że dwie gwiazdki oznaczają kolor niestandardowy (k. 13). Zgodzić się należy ze skarżącym, iż potwierdza ta właściwe zrozumienie przez powódkę obowiązującego wówczas regulaminu pozwanej, iż kolor niestandardowy jest wykonywany na zamówienie indywidualne. Nie można przy tym podzielić zapatrywania strony powodowej, zgodnie z którym kolor nie może być uznany za niestandardowy, skoro jest dostępny w ofercie. Nic nie stoi bowiem na przeszkodzie, aby oferta przewidywała zarówno kolory standardowe, jak i niestandardowe. Zrozumiałym wydaje się także, że za standardowy kolor w ofercie uznany był jedynie kolor naturalny, albowiem na wypadek zwrotu może być on poddany dalszej odsprzedaży, bądź modyfikacji.

Nie sposób zatem zgodzić się z poglądem Sądu Rejonowego, że strona pozwana zaniechała w wydanym regulaminie wskazania przypadków wyłączających możliwość zwrotu towaru w sposób nie budzący wątpliwości. Pozwana obowiązek ten wypełniła, a zatem zasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, zgodnie z którym konsument powinien być poinformowany, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia mu propozycji zawarcia umowy, o prawie odstąpienia od umowy w terminie dziesięciu dni, ze wskazaniem wyjątków, o których mowa w art. 10 ust. 3.

Wbrew ocenie Sądu pierwszej instancji pozwana wykazała również, że kolor bielony olej był w jej ofercie kolorem niestandardowym, opatrzonym dwiema gwiazdkami, w związku z czym wybór tego koloru przez powódkę spowodował, iż złożone przez nią zamówienie miało charakter indywidualny, pozbawiający ją zgodnie punktem 3 obowiązującego wówczas regulaminu prawa do zwrotu towaru bez podania przyczyny. Zasadny jest zatem również zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 10 ust. 3 pkt 4 Ustawy, zgodnie z którym prawo odstąpienia od umowy zawartej na odległość nie przysługuje konsumentowi w wypadkach świadczeń o właściwościach określonych przez konsumenta w złożonym przez niego zamówieniu lub ściśle związanych z jego osobą.

Nie należało także przeceniać okoliczności zmiany regulaminu sklepu. Fakt, że zmodyfikowane zostało pojęcie zamówienia specjalnego, nie jest jednoznaczny z tym, że poprzedni zapis był nieczytelny, w szczególności w zakresie uznania wyboru koloru niestandardowego za wypadek wyłączający możliwość zwrotu mebli.

W konsekwencji, wbrew stanowisku wyrażonym w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, powódka nie była uprawniona do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny.

Mając na uwadze powyższe, uwzględniając apelację pozwanej, Sąd na podstawie 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, iż ze względu na stanowisko Powiatowego Rzecznika Konsumentów w O., który stwierdził, że odstąpienie od umowy było skuteczne, powódka mogła pozostawać w przeświadczeniu o słuszności zgłoszonego przez nią żądania. Charakter sprawy przemawiał zatem za nieobciążaniem powódki kosztami procesu w obu instancjach.

SSO M. Bajor - Nadolska SSO T. Kołbuc SSO M. Boniecki